Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 3. júna 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 952/2013 – Colný kódex Únie – Článok 22 ods. 6 prvý pododsek v spojení s článkom 29 – Oznámenie dôvodov dotknutej osobe pred prijatím rozhodnutia, ktoré by mohlo pre túto osobu mať nepriaznivé dôsledky – Článok 103 ods. 1 a článok 103 ods. 3 písm. b) – Premlčanie colného dlhu – Lehota na oznámenie colného dlhu – Pozastavenie lehoty – Článok 124 ods. 1 písm. a) – Zánik colného dlhu v prípade premlčania – Časové uplatnenie ustanovenia, ktoré upravuje dôvody pozastavenia – Zásady právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery“

Vo veci C-39/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) z 24. januára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 27. januára 2020, ktorý súvisí s konaním:

Staatssecretaris van Financiën

proti

Jumbocarry Trading GmbH,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič (spravodajca), E. Juhász, C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Jumbocarry Trading GmbH, v zastúpení: C. H. Bouwmeester a E. M. Van Doornik, belastingadviseurs,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a J. M. Hoogveld, splnomocnení zástupcovia,

– Európsky parlament, v zastúpení: R. van de Westelaken a M. Peternel, splnomocnení zástupcovia,

– Rada Európskej únie, v zastúpení: A. Sikora-Kalėda a S. Emmerechts, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

– Európska komisia, v zastúpení: W. Roels a F. Clotuche-Duvieusart, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. februára 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 103 ods. 3 písm. b) a článku 124 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1) (ďalej len „Colný kódex Únie“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Staatssecretaris van Financiën (štátny tajomník financií, Holandsko) a spoločnosťou Jumbocarry Trading GmbH (ďalej len „Jumbocarry“) vo veci výzvy na úhradu cla týkajúceho sa zásielky tovaru dovezeného do Európskej Únie, o ktorom sa zistilo, že mu nemôže byť priznaná preferenčná colná sadzba vo výške 0 %.

Právny rámec

Colný kódex Spoločenstva

3 Článok 221 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 zo 16. novembra 2000 (Ú. v. ES L 311, 2000, s. 17; Mim. vyd. 02/10, s. 239) (ďalej len „colný kódex Spoločenstva“), uvádzal:

„1. Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.

…

3. Oznámenie dlžníkovi sa neuskutoční po ukončení obdobia troch rokov od dátumu, keď sa nadobudol colný dlh [po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, keď colný dlh vznikol – *neoficiálny preklad*]. Toto obdobie sa predlžuje od času [Plynutie tejto lehoty je pozastavené od okamihu – *neoficiálny preklad*], keď sa podá odvolanie v zmysle článku 243 na obdobie odvolacieho konania.“

4 Článok 243 ods. 1 prvý pododsek uvedeného kódexu stanovuje:

„Každá osoba má právo podať odvolanie proti rozhodnutiu colných orgánov, ktoré sa týka uplatňovania colných predpisov, ktoré sa priamo a osobne dotýkajú [ktoré sa jej priamo a osobne týka – *neoficiálny preklad*].“

Colný kódex Únie

5 Colný kódex Únie, ktorý nadobudol účinnosť 30. októbra 2013 v súlade so svojím článkom 287, zrušil colný kódex Spoločenstva. Veľká časť jeho ustanovení, najmä jeho články 22, 29, 103, 104 a 124, sa však podľa jeho článku 288 ods. 2 stali uplatniteľnými až od 1. mája 2016.

6 Článok 22 Colného kódexu Únie s názvom „Rozhodnutia vydané na základe žiadosti“ v odseku 6 prvom pododseku stanovuje:

„Pred vydaním rozhodnutia, ktoré by bolo v neprospech žiadateľa, oznámia colné orgány dôvody, ktoré budú podkladom ich rozhodnutia, žiadateľovi, ktorému sa umožní, aby v stanovenej lehote, ktorá plynie odo dňa, keď mu bolo uvedené oznámenie doručené alebo sa považuje za doručené, predložil svoje stanovisko. Po uplynutí tejto lehoty sa žiadateľovi vhodným spôsobom oznámi rozhodnutie.“

7 Článok 29 tohto kódexu, nazvaný „Rozhodnutia vydané bez predchádzajúcej žiadosti“, stanovuje:

„Okrem prípadov, keď colný orgán koná ako súdny orgán, sa článok 22 ods. 4, 5, 6 a 7, článok 23 ods. 3 a články 26, 27 a 28 uplatňujú aj pri rozhodnutiach vydaných colnými orgánmi bez predchádzajúcej žiadosti dotknutej osoby.“

8 Článok 103 uvedeného kódexu s názvom „Ustanovenia o zániku colného dlhu“ v odsekoch 1 až 3 stanovuje:

„1. Colný dlh sa dlžníkovi nesmie oznámiť po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, keď vznikol.

2. Ak colný dlh vznikol v dôsledku činu, ktorý v čase, keď bol spáchaný, mohol viesť k trestnému súdnemu konaniu, trojročná lehota stanovená v odseku 1 sa v súlade s vnútroštátnym právom predlžuje na minimálne päť rokov a maximálne 10 rokov.

3. Plynutie lehôt stanovených v odsekoch 1 a 2 sa pozastaví, ak:

a) sa podalo odvolanie v súlade s článkom 44; takéto pozastavenie sa uplatňuje odo dňa podania tohto odvolania do skončenia odvolacieho konania; alebo

b) colné orgány oznámili dlžníkovi v súlade s článkom 22 ods. 6 dôvody, na základe ktorých majú v úmysle oznámiť colný dlh; takéto pozastavenie sa uplatňuje odo dňa tohto oznámenia do konca lehoty, počas ktorej má dlžník príležitosť vyjadriť svoje stanovisko.“

9 Článok 104 Colného kódexu Únie, nazvaný „Zápis do účtovnej evidencie“, v odseku 2 stanovuje:

„Colné orgány nemusia zapísať do účtovnej evidencie sumy dovozného alebo vývozného cla, ktoré podľa článku 103 zodpovedajú colnému dlhu, ktorý už viac nemôže byť oznámený dlžníkovi.“

10 Článok 124 tohto kódexu, nazvaný „Zánik“, v odseku 1 stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté platné právne predpisy týkajúce sa prípadov, v ktorých sa suma dovozného alebo vývozného cla, ktorá zodpovedá colnému dlhu, nevyberie z dôvodu vyhlásenia platobnej neschopnosti dlžníka súdom, zaniká colný dlh pri dovoze alebo vývoze jedným z týchto spôsobov:

a) ak už nie je možné dlžníkovi oznámiť… colný dlh v súlade s článkom 103,

…“

Delegované nariadenie (EÚ) 2015/2446

11 Článok 8 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 2015, s. 1), nazvaný „Lehota na právo na vypočutie“, ktorý sa týka článku 22 ods. 6 Colného kódexu Únie, v odseku 1 stanovuje:

„Lehota na to, aby žiadateľ predložil svoje stanovisko pred vydaním rozhodnutia, ktoré by bolo v jeho neprospech, je 30 dní.“

12 V súlade so svojím článkom 256 sa toto delegované nariadenie, ktoré nadobudlo účinnosť 18. januára 2016, začalo uplatňovať od 1. mája 2016.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13 Dňa 4. júla 2013 Jumbocarry predložila colné vyhlásenie na prepustenie zásielky tovaru z porcelánu do voľného obehu, v ktorom ako krajinu pôvodu uviedla Bangladéš. V súlade s právnou úpravou účinnou v tom čase bol tento tovar prepustený do voľného obehu s uplatnením preferenčného cla vo výške 0 %.

14 Keďže vykonanými kontrolami sa zistilo, že osvedčenie o pôvode bolo falošné, príslušný colný orgán listom z 1. júna 2016 v súlade s článkom 22 ods. 6 prvým pododsekom Colného kódexu Únie informoval Jumbocarry o tom, že vznikol colný dlh v bežnej sadzbe 12 % a že má v úmysle vybrať príslušné clo. V tom istom liste colný orgán spresnil, že Jumbocarry má podľa článku 8 delegovaného nariadenia 2015/2446 lehotu 30 dní na vyjadrenie svojho stanoviska k tejto otázke.

15 Dňa 18. júla 2016 bol colný dlh, ktorý vznikol 4. júla 2013, spoločnosti Jumbocarry oznámený výzvou na úhradu colného dlhu.

16 Keďže Jumbocarry sa domnievala, že colný dlh bol v čase doručenia výzvy na úhradu premlčaný, podala proti tejto výzve na úhradu sťažnosť a následne, keďže príslušný colný orgán jej sťažnosti vyhovel iba čiastočne, žalobu na Rechtbank Noord-Holland (Súd provincie Severný Holland, Holandsko). Keďže tento súd žalobe vyhovel a jeho rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Gerechtshof Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam, Holandsko), z 27. februára 2018 štátny tajomník financií podal kasačný opravný prostriedok na Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska).

17 Vnútroštátny súd má pochybnosti týkajúce sa časových účinkov zavedenia článku 22 ods. 6 Colného kódexu Únie v spojení s článkom 29 a článkom 104 ods. 2 tohto kódexu, ako aj článku 124 ods. 1 písm. a) tohto kódexu v spojení s článkom 103 ods. 3 toho istého kódexu a pýta sa najmä na to, či sa na spor vo veci samej vzťahujú tieto ustanovenia.

18 V tejto súvislosti tento súd poznamenáva, že uvedené ustanovenia, ktoré stanovujú najmä pozastavenie plynutia premlčacej lehoty v prípade oznámenia dôvodov, neboli v čase vzniku colného dlhu, o ktorý ide vo veci samej, účinné, a dodáva, že vtedy platný právny režim vyplývajúci z Colného kódexu Spoločenstva neupravoval takéto pozastavenie. Je pravda, že skutočnosť, že ku dňu uplatnenia nového právneho režimu, t. j. 1. mája 2016, colný dlh, o ktorý ide vo veci samej, ešte nebol premlčaný, sa môže ukázať ako relevantná pre odpoveď na tieto otázky. Uplatnenie tohto nového režimu vo veci samej by však mohlo byť v rozpore so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery.

19 Podľa vnútroštátneho súdu judikatúra Súdneho dvora neumožňuje bez akejkoľvek rozumnej pochybnosti vyvodiť, či ustanovenie, ktoré ako článok 103 ods. 3 Colného kódexu Únie stanovuje pozastavenie plynutia premlčacej lehoty, sa má považovať za hmotnoprávne pravidlo alebo procesné

pravidlo. V prípade, že by išlo o hmotnoprávne pravidlo, tento súd sa domnieva, že článok 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva sa naďalej uplatňuje na colný dlh, ktorý vznikol pred 1. májom 2016, takže takýto dlh je po uplynutí lehoty troch rokov od jeho vzniku premlčaný.

20 Okrem toho možno tvrdiť, že uplatnenie článku 22 ods. 6 Colného kódexu Únie na konania o vybratí cla začaté od 1. mája 2016 je nezávislé od pravidiel týkajúcich sa premlčania colného dlhu. Hoci sú colné orgány od 1. mája 2016 povinné dodržiavať článok 22 ods. 6 tohto kódexu vo všetkých prípadoch vyberania cla, podľa tohto hľadiska to nemusí nevyhnutne viesť k tomu, že článok 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie sa uplatňuje vo všetkých prípadoch. V prejednávanej veci z toho vyplýva, že keďže colné orgány museli dodržiavať článok 22 ods. 6 uvedeného kódexu a článok 103 ods. 3 toho istého kódexu sa neuplatnil, príslušný colný orgán už 18. júla 2016 nemohol oznámiť colný dlh.

21 Na druhej strane vnútroštátny súd zdôrazňuje, že je tiež možné tvrdiť, že cieľom zavedenia článku 103 ods. 3 Colného kódexu Únie bolo, že článok 22 ods. 6, článok 103 ods. 3 písm. b), článok 104 ods. 2 a článok 124 ods. 1 písm. a) tohto kódexu sa vzhľadom na ich prepojenie uplatňujú k tomu istému dátumu, teda 1. máju 2016. Od tohto dátumu by tak podľa článku 104 ods. 2 uvedeného kódexu mali colné orgány, ktoré zapíšu do účtovnej evidencie sumy cla zodpovedajúce colnému dlhu, uplatniť článok 103 toho istého kódexu.

22 Za týchto okolností Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Uplatnia sa článok 103 ods. 3 písm. b) a článok 124 ods. 1 písm. a) nariadenia Colného kódexu Únie, na colný dlh, ktorý vznikol pred 1. májom 2016 a k tomuto dňu ešte nebol premlčaný?

2. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku kladná, bráni zásada právnej istoty alebo zásada ochrany legitímnej dôvery uplatneniu týchto ustanovení?“

O prejudiciálnych otázkach

23 Svojimi dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 103 ods. 3 písm. b) a článok 124 ods. 1 písm. a) Colného kódexu Únie v spojení so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú na colný dlh, ktorý vznikol pred 1. májom 2016, a k tomuto dátumu ešte nebol premlčaný.

24 Na úvod z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že colný dlh, o ktorý ide vo veci samej, vznikol 4. júla 2013, teda k dátumu, keď Jumbocarry predložila na účely prepustenia zásielky tovaru do voľného obehu osvedčenie o pôvode, ktoré sa neskôr ukázalo ako falošné.

25 V tejto súvislosti príslušný colný orgán najprv na základe článku 22 ods. 6 v spojení s článkom 29 Colného kódexu Únie informoval Jumbocarry o dôvodoch, pre ktoré zamýšľa zaslať jej výzvu na zaplatenie, a dal jej možnosť v lehote 30 dní stanovenej v článku 8 delegovaného nariadenia 2015/2446 vyjadriť svoje stanovisko. K tomuto informovaniu došlo 1. júna 2016, teda po zrušení Colného kódexu Spoločenstva Colným kódexom Únie 1. mája 2016, ale v každom prípade pred uplynutím trojročnej premlčacej lehoty stanovenej v článku 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva, 4. júla 2016.

26 Následne príslušný colný orgán 18. júla 2016 oznámil colný dlh, pričom vychádzal z okolnosti, že v súlade s článkom 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie mala informácia uvedená v článku 22 ods. 6 tohto kódexu za následok prerušenie trojročnej premlčacej lehoty až do uplynutia lehoty stanovenej spoločnosti Jumbocarry na vyjadrenie svojho stanoviska.

27 Vnútroštátny súd sa pýta, či sa má článok 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie uplatniť v prejednávanej veci a či v prípade kladnej odpovede je prerušenie premlčacej lehoty v súlade so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery, keďže Colný kódex Spoločenstva, ktorý bol účinný v čase vzniku colného dlhu, o ktorý ide vo veci samej, neupravoval takéto prerušenie premlčacej lehoty.

28 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa procesné pravidlá všeobecne uplatňujú od dátumu, kedy nadobudnú účinnosť, na rozdiel od hmotnoprávnych predpisov, ktoré sa spravidla vykladajú tak, že sa vzťahujú na skutočnosti existujúce pred nadobudnutím ich účinnosti len v rozsahu, v akom z ich znenia, cieľa a štruktúry vyplýva, že sa im má takýto účinok priznať (rozsudok zo 7. novembra 2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, bod 26 a citovaná judikatúra).

29 Treba dodať, že nová právna norma sa uplatní od nadobudnutia účinnosti aktu, ktorým sa táto norma zavádza, a že hoci sa neuplatní na právne situácie, ktoré vznikli a definitívne prebehli pred týmto nadobudnutím účinnosti, uplatní sa bezprostredne na budúce účinky situácie vzniknutej za účinnosti skoršieho zákona, ako aj na nové právne situácie. Bez toho, aby tým bola dotknutá zásada zákazu retroaktivity právnych aktov, platí niečo iné len vtedy, keď novú normu sprevádzajú osobitné ustanovenia, ktoré konkrétne určujú podmienky jej časovej platnosti (rozsudok zo 7. novembra 2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, bod 27 a citovaná judikatúra).

30 Po prvé, pokiaľ ide o povinnosť predchádzajúceho informovania stanovenú odteraz v článku 29 Colného kódexu Únie v spojení s jeho článkom 22 ods. 6, treba konštatovať, že predstavuje procesné pravidlo, ktorým sa vykonáva právo dotknutej osoby byť vypočutá pred prijatím rozhodnutia, ktoré jej spôsobuje ujmu.

31 Podľa ustálenej judikatúry totiž dodržiavanie práva na obhajobu predstavuje základnú zásadu práva Únie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je právo byť vypočutý v každom konaní. Podľa tejto zásady, ktorá sa uplatní vtedy, ak má správny orgán v úmysle prijať voči osobe rozhodnutie, ktoré nepriaznivo zasahuje do jej postavenia, sa musí osobám, ktorých záujmy toto rozhodnutie významnou mierou ovplyvňuje, umožniť, aby mohli účinne vyjadriť svoje stanovisko ku skutočnostiam, z ktorých správny orgán zamýšľa vychádzať pri svojom rozhodnutí (rozsudok z 20. decembra 2017, Prequ' Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, body 45 a 46, ako aj citovaná judikatúra).

32 Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že stanovenie postupov, ktorými sa oznamuje suma cla dlžníkovi na účely prerušenia plynutia premlčacej lehoty je procesným postupom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, bod 46).

33 Treba teda konštatovať, že od 1. mája 2016, t. j. odo dňa začatia uplatňovania článku 22 ods. 6 a článku 29 Colného kódexu Únie, boli príslušné orgány členských štátov povinné dodržať povinnosť predchádzajúceho informovania stanovenú týmito ustanoveniami, k čomu došlo vo veci samej.

34 V druhom rade, pokiaľ ide o pozastavenie plynutia trojročnej premlčacej lehoty stanovenej v článku 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie, treba pripomenúť, že v prípade oznámenia dôvodov podľa článku 22 ods. 6 tohto kódexu má toto ustanovenie za následok predĺženie premlčacej doby o dobu zodpovedajúcu lehote stanovenej dlžníkovi na vyjadrenie svojho stanoviska, pričom podľa článku 8 ods. 1 delegovaného nariadenia 2015/2446 je táto lehota 30 dní.

35 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor konštatoval, že článok 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva tým, že stanovuje, že colný dlh je premlčaný po uplynutí lehoty troch rokov stanovenej týmto ustanovením, je hmotnoprávnym predpisom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. februára 2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, bod 41). Takéto konštatovanie možno uplatniť aj na článok 103 ods. 1 Colného kódexu Únie, keďže toto posledné uvedené ustanovenie má v podstate rovnaké znenie a pôsobnosť ako prvé uvedené ustanovenie. Rovnako článok 103 ods. 3 písm. b)

uvedeného kódexu, ktorý stanovuje predĺženie premlčacej lehoty colného dlhu v prípade oznámenia dôvodov podľa článku 22 ods. 6 tohto kódexu, treba tiež považovať za ustanovenie, ktoré stanovuje hmotnoprávny predpis.

36 V dôsledku toho, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bodoch 28 a 29 tohto rozsudku, článok 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie nemožno uplatniť na právne situácie, ktoré vznikli a definitívne sa ustálili za účinnosti Colného kódexu Spoločenstva, pokiaľ zo znenia, účelu alebo štruktúry Colného kódexu Únie jasne nevyplýva, že by sa mal na takéto situácie okamžite uplatniť.

37 V prejednávanej veci z bodu 25 tohto rozsudku vyplýva, že ku dňu, keď sa článok 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie stal uplatniteľným, t. j. 1. mája 2016, colný dlh, o ktorý ide vo veci samej, ešte nebol ani premlčaný, ani nezanikol.

38 Preto treba konštatovať, že k tomuto dátumu sa právna situácia spoločnosti Jumbocarry z hľadiska premlčania jej colného dlhu definitívne neustálila, bez ohľadu na okolnosť, že tento dlh vznikol za účinnosti Colného kódexu Spoločenstva.

39 V dôsledku toho sa článok 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie mohol uplatniť na budúce účinky situácie spoločnosti Jumbocarry, ktorými je premlčanie a zánik jej colného dlhu.

40 Okrem toho, pokiaľ ide o vzťah medzi článkom 22 ods. 6 Colného kódexu Únie v spojení s jeho článkom 29 a článkom 103 ods. 3 tohto kódexu, treba dodať, že tieto procesné a hmotnoprávne pravidlá tvoria nedeliteľný celok, ktorého jednotlivé prvky nemožno posudzovať izolovane, pokiaľ ide o ich časový účinok. Treba totiž dospieť k uplatneniu koherentnej a jednotnej právnej úpravy Únie v colnej oblasti (pozri analogicky rozsudok z 26. marca 2015, Komisia/Moravia Gas Storage, C-596/13 P, EU:C:2015:203, bod 36 a citovaná judikatúra).

41 Úmyslom normotvorcu Únie bolo v tejto súvislosti súčasne zaviesť v článku 22 ods. 6 Colného kódexu Únie v spojení s jeho článkom 29 povinnosť predchádzajúceho informovania a stanoviť v článku 103 ods. 3 písm. b) tohto kódexu pozastavenie premlčacej lehoty, ktoré so sebou prináša toto informovanie.

42 Ako totiž v podstate uvádzajú Európsky parlament a Rada Európskej únie, cieľom súčasného uplatnenia týchto ustanovení bolo dať do rovnováhy dva ciele, a to na jednej strane ochranu finančných záujmov Únie a na druhej strane ochranu dlžníka z hľadiska jeho práva na obhajobu.

43 Zo správy k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Komisia Parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľov, dokument zo zasadnutia z 26. februára 2013, A7-0006/2013, s. 46, pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 62), ktorý viedol k vzniku Colného kódexu Únie, vyplýva, že článok 103 ods. 3 písm. b) tohto kódexu bol pridaný v nadväznosti na pozmeňujúci a doplňujúci návrh Parlamentu, v ktorom sa uvádzalo, že „táto úprava [bola] potrebná s cieľom chrániť finančné záujmy vlastných finančných zdrojov a vnútroštátne zdroje, ak ide o ich vyberanie“. Tento dokument najmä zdôrazňoval, že takáto „situácia môže nastať, ak sa má konanie týkajúce sa práva byť vypočutý začať k dátumu, ktorý je veľmi blízky dátumu uplynutia lehoty, kedy môže byť colný dlh oznámený“.

44 Zdá sa teda, že normotvorca Únie chcel prijatím pravidla o pozastavení lehoty, uvedeného v článku 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie, upraviť také situácie, o aké ide vo veci samej.

45 Okrem toho je nesporné, že toto ustanovenie nie je sprevádzané žiadnym osobitným ustanovením, ktoré by inak určovalo podmienky jeho časovej pôsobnosti v zmysle judikatúry citovanej v bode 29 tohto rozsudku.

46 Pokiaľ ide nakoniec o zásadu právnej istoty, Súdny dvor už spresnil, že v zásade je prípustné, aby členské štáty pristúpili k predĺženiu premlčacích lehôt, ak sa predmetné skutky nikdy nepremlčali (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. marca 2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, bod 73 a citovaná judikatúra).

47 Nemožno sa teda domnievať, že uplatnenie pravidla o pozastavení premlčacej lehoty colného dlhu, akým je pravidlo stanovené v článku 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie spolu s procesnými pravidlami uvedenými v článku 22 ods. 6 tohto kódexu v spojení s jeho článkom 29, porušuje zásady právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery.

48 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada právnej istoty, ktorej logickým dôsledkom je zásada ochrany legitímnej dôvery, vyžaduje jednak, aby boli právne normy jasné a presné, a jednak, aby ich uplatňovanie bolo predvídateľné pre osoby podliehajúce súdnej právomoci, najmä ak môžu mať nepriaznivé dôsledky na jednotlivcov a podniky. Uvedená zásada konkrétne vyžaduje, aby právna úprava dotknutým osobám umožnila s istotou poznať rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje, pričom musia mať možnosť jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať [rozsudok z 15. apríla 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) a i., C-798/18 a C-799/18, EU:C:2021:280, bod 41, ako aj citovaná judikatúra].

49 Ako uviedol generálny advokát v bode 91 svojich návrhov, výslovné zavedenie pravidla pozastavenia premlčacej lehoty podľa článku 103 ods. 3 písm. b) Colného kódexu Únie v skutočnosti nemalo za následok zmenu v porovnaní s predchádzajúcim právnym stavom, ale zodpovedalo skôr potrebe jednoznačne upraviť povinnosť prislúchajúcu správnym orgánom, ktorá existovala už za účinnosti Colného kódexu Spoločenstva v súlade s judikatúrou Súdneho dvora citovanou v bode 31 tohto rozsudku.

50 V každom prípade, ako uviedol aj generálny advokát v bode 88 svojich návrhov, ani zásada právnej istoty, ani zásada legitímnej dôvery, na ktoré sa odvoláva vnútroštátny súd, nezahŕňajú povinnosť zachovať právny poriadok nezmenený ani s postupom času. Hospodárske subjekty nemôžu legitímne očakávať, že bude zachovaný existujúci stav, ktorý môže byť zmenený v rámci voľnej úvahy inštitúcií Únie (rozsudok z 26. júna 2012, Poľsko/Komisia, C-335/09 P, EU:C:2012:385, bod 180 a citovaná judikatúra).

51 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 103 ods. 3 písm. b) a článok 124 ods. 1 písm. a) Colného kódexu Únie v spojení so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery sa majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú na colný dlh, ktorý vznikol pred 1. májom 2016 a k tomuto dátumu ešte nebol premlčaný.

O trovách

52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 103 ods. 3 písm. b) a článok 124 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, v spojení so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery sa majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú na colný dlh, ktorý vznikol pred 1. májom 2016 a k tomuto dátumu ešte nebol premlčaný.

Podpisy